

Eik

Váðafrágreiðing

Eik Banki P/F
1.1.2013 – 31.12.2013

Innihaldsyvirlit

1	Inngangur	3	6	Marknaðarváði	17
2	Virki	4	6.1	Málsetningur og váðapolitikkur	17
3	Grundkapitalur	5	6.1.1	Rentuváði	17
3.1	Politikkur	5	6.1.1	Partabrævaváði	17
3.2	Uppgerð av grundkapitali	5	6.1.2	Gjaldoyraváði	17
4	Solvensur	5	6.1.3	Annar prís váði írokna rávørváða	17
4.1	Málsetningur og politikkur	5	6.1.4	Fráboðanir og arbeiðsbýti	18
4.1.1	Uppgerð av solvensi	5	6.1.5	Ábyrgd og eftirlit	18
4.1.2	Individuegur solvenstørvur	6	6.2	Veruligur marknaðarváði	18
4.2	Mótpartsváði – avleidd fíggjarlig tól	8	6.2.1	Váði tengdur at handilsgoymslu	18
			6.2.2	Ekspóneringar í partabrov o.a. sum ikki eru partar av handilsgoymslu	18
			6.2.3	Rentuváði	19
5	Kredittváði	8	7	Gjaldførsváði	19
5.1	Málsetningur og váðapolitikkur	8	7.1	Málsetningur og politikkur	19
5.1.1	Heimildir og arbeiðsbýti	9	7.1.1	Fráboðanir og arbeiðsbýti	19
5.1.2	Kredittstýring og uppfylging	9	7.1.2	Ábyrgd og eftirlit	19
5.1.3	Trygdir	9	8	Rakstrarváði	20
5.1.4	Koncentratióin av váða	9	8.1	Málsetningur og politikkur	20
5.1.5	Niðurskrivingar á millumverandi	10	8.1.1	Fráboðanir og arbeiðsbýti	20
5.1.6	Flokkning av kundum	10	8.2	Veruligir rakstrarváðar	20
5.1.7	Kundar	10			
5.1.8	Viðurskiftir, sum hugt verður at í sambandi við játtan	10			
5.2	Veruligur kreditváði	11			
5.2.1	Váðavektaðar ekspóneringar og kapitalkrøv	11			
5.2.2	Kredittváði og útvatningsváði	11			
5.2.3	Mishald og virðisminkandi ágóðar	15			
5.2.4	Fíggjarligar trygdir	17			

1 Inngangur

Endamálið við hesi váðafrágreiðing er at gera eina lýsing av váðastýringini í Eik Banka.

Váðafrágreiðingin verður almannakunngjørd samstundis sum ársfrásøgnin fyri bankan og verður lögð á heimasíðu bankans www.eik.fo. Váðafrágreiðingin er ikki grannskoðað.

Váði og váðastýring eru partar av at reka banka-virksemi. Endamálið við váðastýringini hjá Eik Banka er at tryggja, at bankin ikki fær ella átekur sær stórri váðar, enn nevndin ásetur.

Í sambandi við raksturin er bankin fyri fylgjandi váðum:

Kredittváði, lýst sum váðin fyri fíggjarligum missi, tá kundin ikki er førur fyri at yvirhalda sínar fíggjarligu skyldur móttvegis Eik Banka.

Marknaðarváði, lýst sum váðin fyri, at marknaðarvirðið á ymiskum ognum og skuld, og møguligum øðrum fíggjarligum tólum hjá bankanum, broytist orsakað av broytingum í marknaðarviðurskiftum. Marknaðarváðin hjá Eik Banka verður greinaður sum rentuváði, partabrævaváði, gjaldoyraváði og aðrir prísváðar.

Gjaldsførisváði, lýst sum váðin, ið stendst av, at munur er á tíðarbundnum útgangandi og inngangandi gjaldførisstreymum í bankanum.

Rakstrarváði, lýst sum váðin, sum stendst av óskynsemi og manglandi innanhýsis mannagongdum, menniskjaligum mistøkum, skipanarvillum og úttanífrá komandi hendingum.

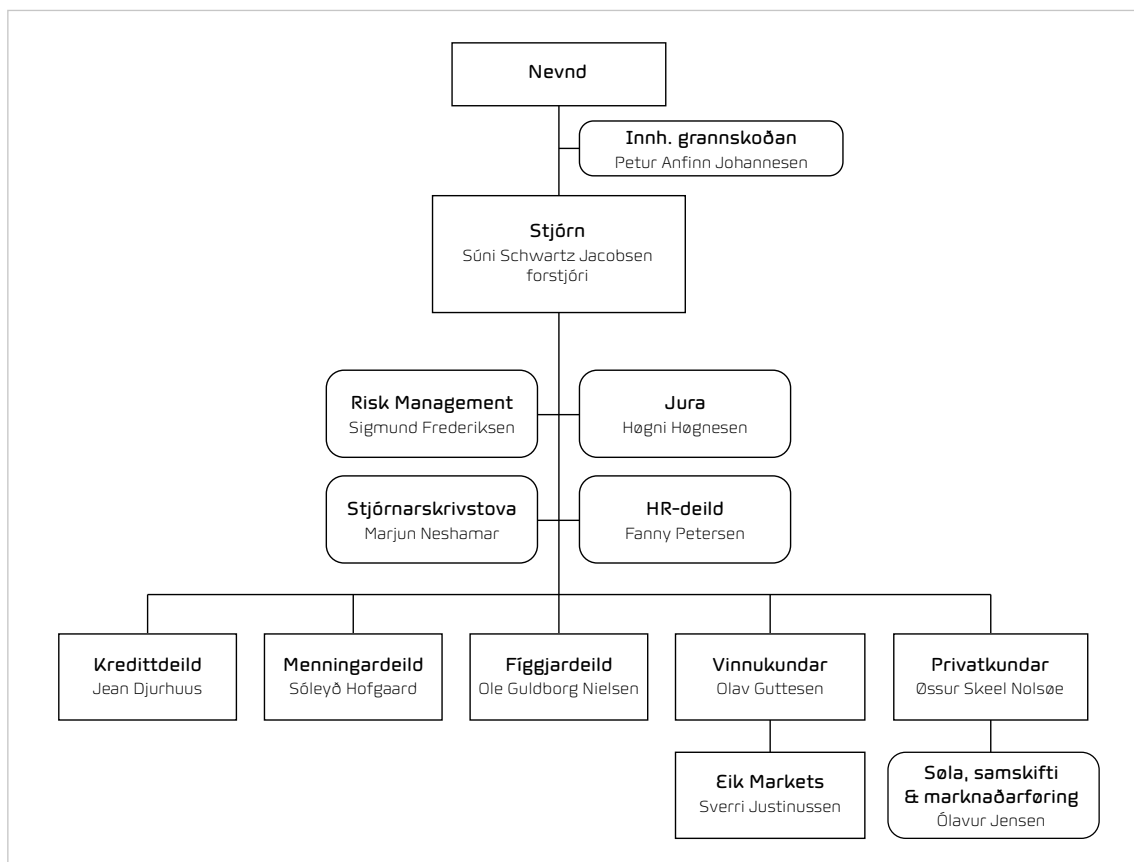
Í váðafrágreiðingini verða solvensur og individuellur solvenstørvur viðgjørdir. Munurin á hesum er fylgjandi:

Solvensur verður uppgjørdur eftir Kapitaldækningskunngerðini (Bekendtgørelse nr. 510 for Færøerne om kapitaldækning af 25. maj 2011) har øll aktiv verða váðamett fyri hvørja váðagrein sær.

Individuelli solvenstørvurin verður uppgjørdur útfrá váðaprofilinum hjá Eik Banka, samfelagsviðurskiftum, fyritleytum í fíggjarætlanini fyri komandi ári, umframt øðrum viðurskiftum so sum hægri avseting til veikar og neyðlíðandi kundar.

Í fylgjandi pørtum verður hvør váðaflokkur greinaður sær við lýsing av málsetningi, váðapolitikki og veruligum váða eksponeringum.

2 Virki

Lýsing av bygnaðinum í Eik Banka, sum kunningarskyldan er galdandi fyri, er lýst omanfyri.

Yvirskipaða leiðslan og eftirlit við nevndu váðum er miðsavnað við skipaðari fráboðan til stjórn og nevnd. Leiðsluvirksemi og eftirlits- og fráboðanarvirksemi eru skild sundur, og verða útintt í ymiskum virkiseindum í bankanum.

Risk Management hevur vegna stjórn eftirlit við kreditt-, marknaðar-, gjaldføris- og rakstrarváðastýring.

Eftirlitið skal fremjast samsvarandi uppgávuunum hjá váðastýringarfunktiónum, lýst í § 71 í "Lov om finansiel virksomhed", umframt í "Bekendtgørelse nr. 336, af 12. april 2012 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl."

Risk Management rapporterar hvønn ársfjórðing til stjórn um teir váðar, sum eru knýttir at virksemi bankans. Harumframt ger Risk Management eina árliga frágreiðing til nevnd bankans.

3 Grundkapitalur

Í hesum parti verður grundkapitalurin lýstur, herundir málsetningur, politikkur og uppgerð av grundkapitalinum.

3.1 Politikkur

Grundkapitalurin er uppgjørdur eftir "Lov om Finansiell Virksomhed" umframt eftir vegleiðing fyri nøktandi grundkapitali og solvenstørvi fyri peningastovnar útgivin av Fíggjareftirlitinum. (Vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for kreditinstitutter).

3.2 Uppgerð av grundkapitali

Í talvuni niðanfyri er víst uppgerð av grundkapitalinum pr. 31.12.2013.

Talva 1: Uppgerð av grundkapitali pr. 31.12.2013 í tkr.

Kapitalkrav	
Kjarnukapitalur fyri frádráttir	1.294.584
Uppskot til vinningsbýti	60.000
Óitøkiligar ognir	145
Skattaaktiv	163
Kjarnukapitalur eftir frádráttir	1.234.276
Partapeningur, sum ikki verður tikin við í kjarnukapitalin	0
Grundkapitalur	1.234.276

4 Solvensur

Hesin partur lýsir háttin fyri uppgerð av solvensi og nøktandi kapitali, umframt fyri individuella solvenstørvin.

Solvensurin er uppgjørdur eftir Kapitaldækningskunngerðini, har øll aktiv verða vððamett fyri hvørja vððagrein sær.

Umframt solvensin skal bankin uppgera individuella solvenstørv. Hesin skal tryggja, at bankin hevur nøktandi kapital, um gongdin er neilig og fyri at liva upp til tey krøv, sum Fíggjareftirlitið setur. Individuella solvenstørvurin verður uppgjørdur út frá vððaprofilinum hjá bankanum, samfelagsviðurskiftum, fyrirtreytum í fíggjarætlanini fyri komandi ári, umframt øðrum viðurskiftum so sum hægri avseting til veikar og neyðlíðandi kundar.

4.1 Málsetningur og politikkur

4.1.1 Uppgerð av solvensi

Solvensurin verður uppgjørdur sum grundkapitalurin í mun til vððavektaðu aktivini. Grundkapitalurin verður uppgjørdur sambært treytunum í kapitul 10 í "Lov om Finansiell Virksomhed", meðan vektaðu aktivini verða uppgjørd sambært Kapitaldækningskunngerðini. Vððavektaðu aktivini verða uppgjørd í trýggjar høvuðsbólkar; kreditvððá, marknaðarvððá og rakstrarvððá.

Talvan niðanfyri vísir uppgerðina av solvensinum hjá bankanum.

Talva 2: Solvensuppgerð pr. 31.12.2013 í tkr.

Kapitalkrav	
Kjarnukapitalur fyri frádráttir	1.294.584
Uppskot til vinningsbýti	60.000
Ótækiligar ognir	145
Skattaaktiv	163
Kjarnukapitalur eftir frádráttir	1.234.276
Partapeningur, sum ikki verður tikin við í kjarnukapitalin	0
Grundkapitalur	1.234.276
Vektað ogn	
Vektað ogn uttanfyri handilsognina, íroknað tøl, ið ikki eru tikin við í javna	3.875.185
Vektaðir postar við marknaðarváða	468.626
Rakstrarváði	593.611
Vektað ogn íalt	4.937.422
Solvensprocent eftir FIL §124, stk. 2 nr. 1	25,0%
Kjarnukapitalur eftir frádrátt í % av vektaðari ogn	25,0%

4.1.2 Individuellur solvenstørvur

Til at uppgera individuella solvenstørvin hevur leiðslan valt at taka støði í frymli, mentur av Lokale Pengeinstitutter, umframt í vegleiðing fyri nøktandi grundkapitali og solvenstørvi fyri peningastovnar frá Fíggjareftirlitinum.

Bæði frymilin frá Lokale Pengeinstitutter og vegleiðingin frá Fíggjareftirlitinum eru grundað á 8+ modelið, har støðið verður tikið í solvenskravinum á 8% av váðavektaðu postunum (Súla I). Síðan verður lagt afturat teimum 8%-unum fyri at taka atlit til váðar og viðurskifti, sum ikki eru fult endurspeglad í uppgerðini av váðavektaðu postunum.

Við at taka støði í hesum frymli og vegleiðing frá Fíggjareftirlitinum metir leiðslan, at uppgerðin av individuella solvenstørvinum hjá bankanum er rættvísandi.

Eftir tí hátti, sum Eik Banki nýtir til at uppgera individuella solvenstørvin, verður kapitalur settur av innan fýra váðaøkir. Hesi eru kredittváði, marknaðarváði, rakstrarváði og aðrir váðar.

Høvuðsendamálið við uppgerðini av individuella solvenstørvinum er at meta um støddina á tí grundkapitali, sum er neyðugur til at standa ímóti við, um so er, at gongdin í rakstrarviðurskiftum bankans háttar seg á ein neiligan hátt.

Í talvuni niðanfyri verður uppgerðin av individuella solvenstørvinum eftir 8+ modellinum lýst.

Talva 3: Individuellur solvenstørvur eftir 8+ modellinum

1) Súlu I-kravið (8% av váðavektaðu postunum)
+ 2) Inntøka (kapitalur til váðadekkan orsakað av lágum inntøkum)
+ 3) Útlánsvøkstur (kapitalur til at dekla náttúrligan vøkstur í virkseminum)
+ 4) Kredittváði, av hesum <ul style="list-style-type: none"> 4a) Kredittváði frá stórum kundum í fíggjarligum trupulleikum 4b) Annar kredittváði 4c) Koncentrationsváði av einstøkum engagementum 4d) Koncentrationsváði á vinnugreinar
+ 5) Marknaðarváði, av hesum <ul style="list-style-type: none"> 5a) Rentuváði 5b) Partabrænaváði 5c) Gjaldoyraváði
+ 6) Gjaldførsváði (kapitalur til at dekla øktar gjaldføriskostnaðir)
+ 7) Rakstrarváði (kapitalur til at dekla rakstrarváða afturat súlu I)
+ 8) Møgulig ískoyti orsakað av lógarásettum krøvum
Íalt = kapitaltørvur og solvenstørvur
- Av hesum til kredittváða (4)
- Av hesum til marknaðarváða (5)
- Av hesum til rakstrarváða (7)
- Av hesum til annan váða (2+3+6)
- Av hesum ískoyti orsakað av lógarásettum krøvum (1+8)

Leiðslan metir, at teir váðafaktorar, sum tiknir eru við í frymlinum, eru dekkandi fyri øll tey váðaðøkir, sum lóggávan ásetir, at leiðslan í bankanum skal leggja upp fyri, tá individuellu solvenstørvurin verður ásettur, umframt teir váðar, sum leiðslan metir, at bankin hevur tikið á seg.

Harafturat skal nevnd og stjórn meta um, hvørt grundkapitalurin er nøktandi til at stuðla undir komandi virksemin. Hendan meting er í Eik Banka partur av tí yvirskipaðu ásetingini av individuella solvenstørvinum. Mett verður tískil á hvørjum ári um, hvørt vakstrarvæntanir ávirka uppgerðina av individuella solvenstørvinum. Stressfaktorar eru valdir út frá støðinum í frymlinum frá Lokale Pengeinstitutter, umframt vegleiðing fyri nøktandi grundkapitali og solvenstørvum fyri peningastovnar frá Fíggjareftirlitinum

Treytirnar fyri at nýta frymilin eru grundaðar á sektorupplýsingar, gongdina hjá bankanum, umframt eitt nú fyritreytir í fíggjarætlanini fyri komandi ári.

Til uppgerð av kredittváða verða nýttar leiðreglurnar hjá Fíggjareftirlitinum, sum eru lýstar í vegleiðing frá Fíggjareftirlitinum um nøktandi grundkapital og solvenstørv fyri peningastovnar. Millum annað verður blankoparturin av øllum kundum við OIV og veikum kundum (ávikavist flokking 1 og flokking 2c, sí 5.1.6), har samlaða engagementið er størri enn 2% av grundkapitalinum reserveraður 100%.

Til uppgerð av marknaðarváða verður tikið støði í stressfaktorum í maksimala váðanum, sum nevndin hevur heimilað stjórn.

Til uppgerð av rakstrarváða er nýtt uppgerð eftir basisindikatorháttinum.

Til uppgerð av øðrum váðum, er tað í stóran mun tikið støði í vegleiðing frá Fíggjareftirlitinum um nøktandi grundkapital og solvenstørv fyri peningastovnar.

Talva 4: Uppgerð av individuellum solvenstörvi í tkr.

Bólkur	Nøktandi grund-kapitalur í tkr.	% av vektaðum postum
Lógarásett krøv	394.978	8,00%
Kredittváði	172.491	3,49%
Marknaðarváði	13.455	0,27%
Rakstrarváði	0	0,00%
Annar váði	11.960	0,24%
Íalt	592.885	12,01%

Við ársenda 2013 var solvensprosentin hjá Eik Banka 25,0% (1.234 mió. kr.) og individuelli solvenstörvin var 12,01%.

4.2 Mótpartsváði – avleidd figgjarglig tól

Eik Banki nýtir marknaðarvirðisháttin til mótpartsváða til at uppgera stóddina á eksponeringini og váðavektan fyri avleidd figgjarglig tól, sum eru fevnd av bilag 17 í Kapitaldækningskunngerðini.

Fastsetan av eksponeringsvirði við marknaðarvirðisháttinum fyri mótpartsváða fylgir niðanfyri standandi hátti:

1. Allar avtalur verða uppgjördar til marknaðarvirði, og allar avtalur við positivum virði verða tiknar við.
2. Nominella virði av høvuðsstólinum á avtalunum ella undirliggjandi virði verður faldað við prosentsatsum ásettir av Fíggjareftirlitinum, sum gevur møguligu framtíðar kreditteksporingina.
3. Samlaða virðið av positivu marknaðarvirðunum og møguligum framtíðar kreditteksporingum gevur samlaða eksponeringsvirði uppá mótpartar.

Kapitalur verður avsettur svarandi til 8% av samlaða positiva marknaðarvirðinum av avleiddum figgjartólum. Tá avtala verður gjørd við mótpart um avleidd figgjartól verður tryggjað, at Eik Banki ikki fer upp um loyvu kredittáseting. Positivt marknaðarvirði á avleiddum figgjaramboðum v.m. var 8,1 mió. kr. við ársenda 2013.

5 Kredittváði

Niðanfyri verður kredittváðin í Eik Banka lýstur, herundir málsetningur, politikkur og veruligar kredittváðæksponeringar.

5.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Kredittváðin verður lýstur sum váðin fyri figgjargligum missi, tá kundin ikki er førur fyri at yvirhalda sínar figgjargligu skyldur mótvegis Eik Banka.

Lýsing og stýring av kredittøknum í Eik Banka er samlað í kredittpolitikkinum fyri bankan, eins og í stjórnarleiðbeining frá nevnd til stjórn, har ábyrgdarbýtið og heimildir eru avtalað.

Kredittpolitikkurin verður dagførdur, um bankin ynskir at broyta kredittreytirnar fyri betri at kunna taka hædd fyri uttanhýsis ella innanhýsis broytingum, ið kunnu ávirka kredittvirðið hjá kundum. Talan kann t.d. vera um, at bankin broytir treytir í sambandi við fígging av ávísnum kundabólkum. Kredittpolitikkurin skal árliga leggjast fyri og góðkennast av nevndini.

Kredittpolitikkurin er m.a. gjørdur við støði í "Lov om finansiel virksomhed" og "Bekendtgørelse nr. 336, af 12. april 2012 for Færøerne om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl.". Politikkurin ásetur tær grundreglur, ið eru galdandi fyri, hvussu bankin handfer kredittváða við atlit til virkissskipan bankans, arbeiðsøki og innanfyri teir karmar, ið Fíggjareftirlitið hevur ásett.

5.1.1 Heimildir og arbeidsbýti

Politikkurinn hjá Eik Banka er at geva lánsjáttanarheimildir eftir tørvi og færleika við atlit til vðáprofillin hjá bankanum. Nevndin hefur latið heimildir til stjórnina, ið hefur veitt ávísar játtanarkarmar víðari til leiðaran á Kredittdeildini. Stjórnin veitir somuleiðis rakstrarleiðsluni ávísar játtanarheimildir, sum partvíst verða víðarigvinnar til kundaráðgevar. Útláns-virksemið hjá Eik Banka verður yvirskípað stýrt av Kredittdeildini, sum fremur regluligar kanningar av, um kredittpolitikkurinn verður yvirhildin av rakstrardeildunum, og um játtanarheimildir verða hildnar.

Kredittdeildin hefur dagligu ábyrgdina fyri kredittveitingini. Her íroknað er menning av amboðum til sundurbýtan av útlánum, so sum rating, orðing av mannagongdum, ið nýttar verða í sambandi við kredittveiting og trygðar virðismetingum. Kredittdeildin skal eisini tryggja, at koncentrátións-avmarkingar av m.a. einstøkum kunda- og vinnugreinum verða yvirhildnar. Kredittdeildin skipar arbeiðið við virðismeting av útlánum, herundir niðurskrivingar, umframt vðástýring av útlánsvirkseminum, herundir eftirlit við yvirtrekki og eftirstøðu.

Kredittdeildin rapporterar til stjórn um broytingar í kredittvðáðanum hjá bankanum, í hvønn mun tær einstøku kundadeildirnar arbeiða innan fyri tær veittu heimildirnar og at kredittpolitikkurinn verður yvirhildin. Stjórnin leggur hesa rapportering fyri nevnd hvønn ársfjórðing.

5.1.2 Kredittstýring og uppfylging

Fígging verður veitt við støði í fíggarligu viðurskiftunum hjá tí einstaka kundanum. Atlit verða tikin til gjaldsevni, afturgjaldsvilja og trygðir. Sum meginregla verður fígging ikki veitt bert grundað á trygðir.

Tað er ábyrgdin hjá Kredittdeildini at hava eftirlit við kredittskipanini og játtanarmannagongdini í

bankanum. Kredittdeildin hefur størri játtanarheimild enn rakstrardeildirnar, og er tí við í játtanini av størri millumverandi eins og á meira truplum málum.

Kundaráðgevar hava, saman við teirra deildarleiðara, ábyrgdina av dagliga kredittveitingunum.

Kundar, ið hava eitt millumverandi størri enn ávísar upphædd, verða árliga lagðir fyri nevnd til endurnýggjan. Ein kredittinnstilling skal vísa samlaðu fíggarligu støðuna hjá kundanum og treytirnar fyri, at bankin framhaldandi kann veita fígging.

Tað er uppgávan hjá Kredittdeildini at tryggja, at árliga endurnýggjanin verður gjørd til tíðina og yvirhildur allar neyðugar treytir, men tað er ábyrgdin hjá avvarandi deild, sum hefur kundaábyrgdina, at innstilla endurnýggjanina.

5.1.3 Trygðir

Útlán verða sum nevnt játtað grundað á fíggarliga færleikan at afturrinda og gjaldsviljan. Harumframt ynskir bankin at avmarka sín útlánsvðáða, við at kundarnir veita bankanum ávísar trygðir fyri lánum. Tær mest vanligu trygðirnar eru fastogn, skip og leysafæ. Fyri at tryggja einsháttaða virðisáseting av trygðum verða fastar mannagongdir nýttar. Bankin metir leypanði um virðið á teimum veittu trygðunum. Virðið á trygðunum verður ásett við støði í prísinum, bankin metir at fáa í sambandi við eina sølu.

5.1.4 Koncentrátióin av vðáða

Fyri at tryggja eina spjæðing av lánum er í kredittpolitikkinum ásett, at einki einstakt millumverandi, við frádrátti av serliga tryggjaðum krøvum og móttiknum trygðum, sum útgangsstøði er størri enn 10% av grundkapitali bankans. Harumframt verður miðað ímóti, at samlaða upphæddin av hesum millumverandum ikki er meira enn 125% av grundkapitalinum.

Umframt hesar avmarkingar ynskir bankin eitt javnt býti millum útlán til privat og vinnu, og at eingin einstök vinnugrein er stórr en 10% av samlaðu bruttoútlánum bankans.

5.1.5 Niðurskrivingar á millumverandi

Hvønn ársfjórðing verður mettt um tærvin á niðurskrivingum á útlánum, eftir vegleiðing frá Fíggjar-
eftirlitinum. Niðurskrivingar verða partvíst gjørdar við einstakari meting og partvíst gjørdar við at nýta bólkameting. Kredittdeildin hevur, saman við avvarandi kundadeildum, ábyrgdina fyri uppgerðini av niðurskrivingum. Greiðar mannagongdir til útveljing av kundum og meting av móguligum niðurskrivingar-
tærvi eru íverksettir fyri at tryggja nøktandi góðsku í arbeiðinum, og at allir kundar verða mettir undir somu treytum.

Um bankin hevur skrásett objektiva ábending um virðisminking á útláni (OIV), verður útrokning gjørd og mettt verður um í hvønn mun niðurskriving skal gerast ella ikki. Ein objektiva ábending um virðisminking verður roknað at vera tilstaðar, um ein ella fleiri av hesum hendingum fyriliggja:

- Lántakari er í fíggjarligum trupulleikum.
- Lántakari heldur ikki treytirnar í avtaluni, t.d. rindar ikki lámsgjöld og rentur rættstundis.
- Bankin hevur veitt lántakara lagaligar lánstreytir, ið ikki høvdu verið veittar, hevði kundin ikki havt fíggjarligar trupulleikar.
- Stór sannlíkindi fyri at lántakari fer "konkurs" ella onnur fíggjarlig endurreisn.

Upphæddin, sum verður niðurskrivað, verður uppgjørd sum munurin millum roknskaparliga virðið áðrenn niðurskriving og nútíðarvirðið av væntaða

framtíðar pengastreyminum frá láninum, íroknað uppgerðarvirðið av móguligum trygðum. Einhvør mógulig hækkan av nútíðarvirðinum av væntaðu framtíðar peningastreymunum merkir annaðhvørt partvísa ella fulla afturføring av niðurskrivingum. Fyri útlán við fastari rentu verður upprunaliga effektiva rentan nýtt til at rokna nútíðarvirðið, meðan verandi effektiva rentan verður nýtt til útlán við broytiligari rentu og aðra áøgn.

Týðandi kundar, ið eru kundar omanfyri eina ávísa stødd, verða hvønn ársfjórðing úttiknir til individuella gjøgnumgongd óansæð, hvussu fíggjargongdin hevur verið.

5.1.6 Flokking av kundum

Fyri at lýsa kredittgóðskuna á einstøku kundunum í bankanum verður ein ratingskipan nýtt. Hendan verður m.a. nýtt í sambandi við játtanarheimildir, útveljing av kundum til gjøgnumgongd í sambandi við niðurskrivingar og treytir fyri títtleikanum í uppfylging av einstaka kundunum.

Til flokking verða fylgjandi ratingbólkar nýttir:

3	Treytaleyst góðir kundar
2a	Góðir kundar
2b	Miðal góðir kundar
2c	Veikir kundar
1	Kundar, har OIV (objektiva ábending um virðisminking) er staðfest

5.1.7 Kundar

Málbólkurin hjá bankanum eru føroyskir privat-, vinnulívs- og almennir kundar, ið hava góð gjaldsevni.

5.1.8 Viðurskiftir, sum hugt verður at í sambandi við játtan

Støðutakanin hjá bankanum um játtan av láni verður gjørd við støði í meting av fíggjarstøðuni hjá tí

einstaka kundanum, grundað á eitt gjøgnumarbeitt og væl skjalprögvað grundarlag til stöðutakan.

Privat: Sum grundarlag til stöðutakan fyri útláni til privat innganga millum annað inntøkuviðurskifti og ogn hjá kundanum, umframt ein útroknaður tiltøkupeningur.

Vinnuligt: Til játtan av vinnuligum millumverandi verður millum annað hugt at inntøkuviðurskiftunum hjá felagnum, soliditetinum, trygðarstöðuni umframt royndum og gjaldsvilja hjá eigara.

BRF: Eik Banki samstarvar við BRF-Kredit um veiting av realkredittfígging til føroyskar sethúsakundar. Í samstarvsavtaluni er tilskilað, at Eik Banki tekur sær av øllum samskifti við kundán, ger fíggarliga meting av kundanum og sendir umsókn um fígging til BRF-Kredit. BRF-Kredit veitir fígging upp til 80% av marknaðarvirðinum av sethúsunum. Eik Banki veitir BRF-Kredit trygd fyri fíggingunum, tó við ávísingum avmarkingum.

5.2 Veruligur kredittváði

Niðanfyri verða kredittváða eksponeringar, váðavektaðir postar og kapitalkrøv pr. 31.12.13 lýst. Hesi verða býtt sundur í vinnugreinar og restgildistíð. Mishald og virðisminkaðir ágóðar, flytingar á virðisminkaðum ágóðum orsakað av virðisjavningum og niðurskrivingum og fíggarligar trygdir verða eisini greinað.

5.2.1 Váðavektaðar eksponeringar og kapitalkrøv

Hesin partur lýsir váðavektaðar eksponeringar og kapitalkrøv.

Niðanfyri standandi talva vísir váðavektaðar postar og kapitalkrøv fyri kredittváðar, útgreinað í eksponeringsbólkar.

Talva 5: Váðavektaðar eksponeringar í sambandi við kredittváða í tkr.

Eksponeringsbólkar	Váðavektaðir postar	Kapitalkrøv á 8%
Stjórnir ella tjóðbankar	0	0
Lokalir myndugleikar	0	0
Almennir stovnar	30.998	2.480
Fíggarstovnar	58.722	4.698
Detailkundar	541.740	43.339
Vinnuvirki o.a.	1.924.219	153.938
Trygd við veð í fastari ogn	821.994	65.760
Eftirstøða ella yvirtrekk	254.487	20.359
Aðrar eksponeringar, herundir aktivuttan mótpartar	296.705	23.736
Íalt	3.928.865	314.309

5.2.2 Kredittváði og útvatningsváði

Bankin fylgir kunngerð um fíggarligar frágreiðingar fyri peningastovnar o.a. (Bekendtgørelse for Færøerne om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglersekskaber m. fl.) og nýtir roknskaparligu lýsingina av mishildnum og virðisminkandi krøvum, sum framganga í §53-56 í hesi kunngerð. Einstaklinganiðurskrivingar verða gjørdar sambært §54 í omanfyri nevndu kunngerð fyri øll útlán. Bólkaniðurskrivingar verða gjørdar sambært §55 í omanfyri nevndu kunngerð fyri øll útlán, har tað ikki er framd einstaklinganiðurskriving.

Samlaða virði av eksponeringum eftir virðisjavnan og áðrenn hædd er tikin fyri kredittváða-lækkingum er 7.515 mió. kr. pr. 31.12.2013.

Í talvuni niðanfyri er eksponering eftir virðisjavnna áðrenn kredittváðalækking greinað.

Talva 6: Eksponering eftir virðisjavnna áðrenn kredittváðalækking í tkr.

Eksponeringsbólkar	Eksponering eftir virðisjavnna	Miðal eksponeringar í árinum eftir virðisjavnna
Stjórnir ella tjóðbankar	372.400	447.463
Lokalir myndugleikar	368.935	310.630
Almennir stovnar	220.574	163.635
Fíggjarstovnar	317.117	309.673
Detailkundar	935.586	931.832
Vinnuvirkir o.a.	2.416.032	2.376.573
Trygdir við veð í fastari ogn	2.344.708	2.287.954
Eftirstøður ella yvirtrekk	211.339	275.515
Aðrar eksponeringar, herundir aktivuttan mótpart	327.948	370.275
Íalt	7.514.640	7.473.549

Av tí at meira enn 95% av útlánum bankans eru til føroyska marknaðin, hevur bankin valt ikki at upplýsa um landafrøðiligu spjæðingina av samlaðu útlánunum.

Talva 7: Ekspónering sundurbýtt í vinnugreinar í tkr.

Talvan niðanfyrir vísir býti av ekspóneringum sambært Kapitaldækningskunngerðinni, bilag 3, sundurgreinað í vinnugreinar. Eisini sæst býti millum privat og vinnulív.

Vinnugreinar	Stórnir ella fjóbánkar	Lokallir myndugleikar	Almennir stovnar	Figlgjastovnar	Detail kundar	Vinnuvirki o.a.	Trygd við veð í fastari ogn	Eftirstøður og yvirtrekk	Aðrar eksponeringar, herundir aktiv uttan mótpart	Íalt
Almennir myndugleikar	0	365.701	220.189	6.050	699	37.569	5.179	2	0	635.388
Landbúnaður, veiða, skógbrúk og fiskari	0	0	0	0	12.407	415.289	3.448	28.950	0	460.093
Framleiðsla og ráevnisvinna	0	0	0	0	10.987	564.370	5.003	14.271	0	594.632
Streymsveiting o.l.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Byggivirksemi	0	0	0	0	37.495	69.548	12.474	10.344	0	129.861
Handil	0	0	0	0	59.979	363.134	21.206	28.701	0	473.019
Flutningur, matstovu- og hotelvirksemi	0	0	0	0	17.225	249.016	5.162	2.394	0	273.796
Kunning og samskipti	0	0	0	0	3.007	7.545	0	156	0	10.709
Fíggljar- og tryggingarvirksemi	372.400	0	0	311.067	-27.372	124.446	1.263	644	327.948	1.110.395
Fastogn	0	0	0	0	24.450	289.470	25.092	18.317	0	357.329
Aðrar vinnur	0	2.884	385	0	150.321	285.513	23.977	4.869	0	467.949
Íalt Vinna	372.400	2.884	385	311.067	288.498	2.368.331	97.624	108.646	327.948	3.877.784
Privat	0	350	0	0	646.389	10.132	2.241.905	102.691	0	3.001.468
Íalt	372.400	368.935	220.574	317.117	935.586	2.416.032	2.344.708	211.339	327.948	7.514.640

Talvan niðanfyri vísir rest gjaldistíðna av kreditteksponeringum, uppbytt í styttri og longri tíðarskeið.

Talva 8: Rest gjaldistíð av kreditteksponering í tkr.

Ekspóneringsbólkar	Uttan uppsøgn	0-3 mór	3 mór - 1 ár	1 - 5 ár	Yvir 5 ár	Íalt
Stjórnir ella tjóðbankar	372.148	0	0	252	0	372.400
Lokalir myndugleikar	95.562	0	0	14.185	259.188	368.935
Almennir stovnar	45.584	40.000	0	30.439	104.552	220.574
Fíggarstovnar	279.715	14.699	975	0	21.728	317.117
Detailkundar	203.333	14.966	15.455	139.957	561.875	935.586
Vinnuvirki o.a.	593.180	72.772	20.758	377.610	1.351.712	2.416.032
Trygd við veð í fastari ogn	20.482	38.241	7.096	145.387	2.133.502	2.344.708
Eftirstøður ella yvirtrekk	14.681	2.918	5.503	24.867	163.371	211.339
Aðrar ekspóneringar, herundir aktivuttan mótpart	31.243	0	0	164.198	132.507	327.948
Íalt	1.655.927	183.595	49.788	896.894	4.728.436	7.514.640

5.2.3 Mishald og virðisminkandi ágóðar

Hesin partur lýsir mishald og virðisminkandi ágóðar.

Talvan niðanfyrir vísir eksponeringar, ið eru mishildnar, og sum minka um virði av ágóðum bankans. Eksponeringin er sundurgreinað á vinnugreinar. Eisini sæst býti millum privat og vinnulív.

Talva 9: Mishildnir og virðisminkandi ágóðar spjæddir á vinnur í tkr.

	Eksponering í		Eksponering í		Niðurskrivingar/		Útreiðsluførdar upphæddir
	mishildnum ágóðum	virðisminkaðum ágóðum	virðisminkaðum ágóðum	burturleggingar	Niðurskrivingar/	burturleggingar í	viðvíkjandi virðisjavnnað og niðurskrivingum/ burturleggingum í tíðarskeiðinum
	20	20	20	24	24	24	22
Almennir myndugleikar							
Landbúnaður, veiða, skógbrúk og fiskerif	88.995	85.801	85.801	61.631	6.281	6.281	
Framleiðsla og ráevnisvinna	41.895	87.452	87.452	57.845	-16.625	-16.625	
Streymsveiting o.l.	0	0	0	0	-905	-905	
Byggivirksemi	36.264	41.720	41.720	29.402	-3.729	-3.729	
Handil	43.546	31.296	31.296	29.863	374	374	
Flutningur, matstovu- og hotelvirksemi	7.243	119.723	119.723	59.681	-10.700	-10.700	
Kunning og samskipti	153	0	0	303	3.095	3.095	
Fíggingar- og tryggingarvirksemi	2.494	4.112	4.112	2.401	39.819	39.819	
Fastogn	23.179	19.494	19.494	18.629	519	519	
Aðrar vinnur	16.003	27.808	27.808	22.678	-2.512	-2.512	
Íalt Vinna	259.773	417.405	417.405	282.435	15.618	15.618	
Privat	146.639	145.216	145.216	78.694	7.714	7.714	
Íalt	406.432	562.642	562.642	361.153	23.354	23.354	

Útreiðsluførdar upphæddir útroknast sum: Niðurskrivingar/burturleggingar ultimo 2013 frádrigið niðurskrivingar/burturleggingar primo 2013 (roknað samlæð tap í árinum).

Talvan niðanfyrir vísir flytingar á virðisminkaðum ágóðum, orsakað av virðisjavnig og niðurskrivingum. Hesi eru sundurbýtt í einstaklinga og bóilka niðurskrivingar.

Talva 10: Flytingar á virðisminkaðum ágóðum orsakað av virðisjavnigum og niðurskrivingum í tkr.

	Einstaklinga niðurskrivingar/ burturleggingar		Bóilka niðurskrivingar
	Útlán	Garantidebitorar	
Samlaðar niðurskrivingar/burturleggingar primo uppá			
Útlán og garantidebitorar	343.811	2.500	57.425
Niðurskrivingar/burturleggingar í árinum	40.344	158	5.431
Afturføring av niðurskrivingum/burturleggingum gjørdar í undanfarnum roknskapaárum, har tað ikki longur er OIV ella virðisminkanin er minkað	-58.242	-1.000	-11.658
Aðrar broytingar	-35.527	0	2.677
Virðisjavnin av yvirtiknum ognum	50.579	0	
Endaligt tap (avskrivað) áður einstaklinga niðurskrivað/ burturlegt	-35.346	0	
Samlaðar niðurskrivingar/burturleggingar ultimo uppá	305.619	1.658	53.875
Útlán og garantidebitorar			
Samlada upphæddin av útlánnum og garantidebitorum, har tað er gjørd einstaklinga niðurskriving/burturlegging (uppgjørt áðrenn niðurskrivingar/burturleggingar)	551.781	10.861	3.634.188

5.2.4 Fíggjarligar trygdir

Niðanfyri eru fíggjarligar trygdir sundurbýttar á eksponeringsbólkar.

Talva 11: Fíggjarligar trygdir í tkr.

Eksponerings- bólkar	Trygdir við substitutið	Fíggjarligar trygdir eftir útbygðum hátti
Stjórnir ella tjóðbankar Lokalir	0	0
myndugleikar	0	0
Almennir stovnar	0	476
Fíggjarstovnar	0	0
Detailkundar	447	42.144
Vinnuvirki o.a.	3	70.471
Trygd við veð í fastari ogn	0	0
Eftirstøður ella yvirtrekk	525	2.914
Aðrar eksponeringar, herundir aktiv uttan mótpart	0	0
Íalt	975	116.006

6 Marknaðarváði

Niðanfyri verður marknaðarváðin lýstur, herundir málsetningur, politikkur og veruligar marknaðarváðæksponeringar.

6.1 Málsetningur og váðapolitikkur

Marknaðarváði verður lýstur sum váðin fyri, at marknaðarvirðið á ymskum ognum og skuld, og móguligum øðrum fíggjarligum tólum hjá bankanum, broytist orsakað av broytingum í marknaðarviðurskiftunum.

At átaka sær marknaðarváða er ein óloysandi partur av virksemi bankans, og verður marknaðarváðin hjá Eik Banka býttur upp í rentuváða, partabrævaváða, gjaldoyraváða og aðrar prísaváðar.

Nevndin í Eik Banka hevur góðkent ein marknaðarváðapolitik, sum greitt tilskilar og ásetir markvirðir fyri, hvussu stóran marknaðarváða Eik Banki ynskir at átaka sær á teimum ymsku økjunum.

Nevnd og stjórn fáa regluliga kunning um marknaðarváðan, har hesin verður hildin upp ímóti markvirðunum, sum eru ásett í politikkinum og í heimildunum til stjórn.

6.1.1 Rentuváði

Rentuváði er váðin fyri tapum orsakað av broyting í marknaðarrentunum. Rentuváðin ella varningurin, verður máldur sum væntaða kurstapið, um rentukurvan verður javnflutt upp við 1 prosentstigi.

Rentuváðin á lánum við fastari rentu verður sum meginregla avdekkadur. Størsti rentuváðin liggur í goymsluni av fastforrentaðum lánsbrøvum, sum innan ávís mørk verður tillagaður í mun til rentuútlitini.

6.1.2 Partabrævaváði

Partabrævaváðin er váðin fyri tapum orsakað av broytingum í partabrævakursunum. Partabrævaváðin verður stýrdur við at stýra og fylgja partabrævagoymsluni nevt.

6.1.3 Gjaldoyraváði

Gjaldoyraváðin er váðin fyri tapum orsakað av broyttum gjaldoyrakursum.

Eik Banki avdekkar sum meginreglu gjaldoyraváða. Undantakið er gjaldoyraváði millum danskar krónur og evrur, sum bert verður avdekkadur, um viðurskiftini annars tala fyri tí.

Gjaldoyraváði verður uppgjörður sum hægra talið av ogn ella skuld í gjaldoyrum og verður settur í prosent av kjarnukapitalinum samsvarandi gjaldoyraávísa 1 hjá Fíggjareftirlitinum.

6.1.4 Annar prísváði írokna rávøruváða

Annar prísváði er váðin fyri tapum orsakað av broyttum marknaðarprísnum á øðrum aktivum enn teimum nevnd í 6.1.1 – 6.1.3, td. broyting í rávøruprísnum.

Eik Banki hevur við ársenda 2013 ongan váða á hesum øki.

6.1.5 Fráboðanir og arbeiðsbýti

Marknaðarváðapolitikkurin ásetur ábyrgdarbýti viðvíkjandi váðatøku, eftirliti og fráboðan til stjórn og nevnd.

Nevnd og stjórn bankans fáa regluliga kunning um marknaðarváðan, har hesin verður hildin upp ímóti markvirdunum, sum er lýst í politikkinum og heimildunum til stjórn. Fíggjardeildin hevur ábyrgdina av hesi kunning.

6.1.6 Ábyrgd og eftirlit

Eik Markets hevur vegna stjórn dagligu ábyrgdina av gjaldføri, virðisbrævagoymslu og gjaldoyragoymslu bankans. Við hesum hevur Eik Markets eisini ábyrgdina av, at marknaðarváðin lýkur treytirnar fyri marknaðarváða útgreinaðar í stjórnarleiðbeining frá nevnd til stjórn.

Hetta verður gjørt við regluligum útrokningum av rentuváða á lánsbrævagoymslunum, vikuligari uppgerð av gjaldoyrastøðuni og leypanði eftirliti við partabrævgoymslu bankans. Hesar útrokningar og uppgerðir verða síðan settar í mun til markvirðir fyri marknaðarváða, ið eru heimilaðar stjórn bankans og tær heimildir, ið Eik Markets hevur fingið á økinum.

Fíggjardeild bankans hevur eftirlit við, at marknaðarváðapolitikkurin og markvirðini verða hildin.

6.2 Veruligur marknaðarváði

Niðanfyrri verða veruligu marknaðarváða eksponeringarnar pr. 31.12.2013 lýstar. Hesar fevna um váðar tengdir at handilsgoymsluni, umframt eksponeringar í partabrøv o.a., sum ikki eru tengd at handilsgoymsluni og rentuváðum.

6.2.1 Váði tengdur at handilsgoymslu

Solvenskrøvini til teir ymisku váðarnar undir marknaðarváða eru lýst í talvuni niðanfyrri.

Talva 12: Váðavektaðar eksponeringar við marknaðarváða í tkr.

	Váðavektaðir postar	Kapitalkrav (8%)
Lánsbrøv	292.078	23.366
Partabrøv	85.416	6.833
Gjaldoyrastøða	91.132	7.291

6.2.2 Eksponeringar í partabrøv o.a. sum ikki eru partar av handilsgoymslu

Eksponeringar í partabrøv, ið ikki eru partar av handilsgoymsluni, síggjast niðanfyrri.

Talva 13: Eksponeringar í partabrøv, ið ikki eru partar av handilsgoymsluni í tkr.

	Eksponering 31.12.2013	Rakstrarávirkan
Sektorpartabrøv	17.415	-12
Vinnufyrirøkur	15.432	-6.580

6.2.3 Rentuváði

Rentuváðin útgreinaður á teir ymisku postarnar er lýstur í talvuni niðanfryi.

Talva 14: Rentuváði í og uttanfryi handilsgoymslu í tkr.

	Rentuváði
Rentuváði greinaður á postar uttanfryi handilsgoymslu:	
Javni (útlán, innlán, ágóði/skuld peningastovnar)	1.355
Íalt uttanfryi handilsgoymslu	1.355
Rentuváði býttur á postar í handilsgoymslu:	
Virðisbrøv í javna (inkl. spothandlar)	20.193
Futures, terminshandlar o.a.	0
Íalt í handilsgoymslu	20.193
Rentuváði íalt	21.549

7 Gjaldføriváði

Niðanfryi verður gjaldføriváðin lýstur, herundir málsetningur, politikkur og veruligar gjaldføriváðaeksponeringar.

7.1 Málsetningur og politikkur

Gjaldføriváðin í Eik Banka kann lýsast sum váðin, ið stendst av, at munur er á tíðarbundnum útgangandi og inngangandi gjaldførisstreymum í bankanum.

Nevndin í Eik Banka hevur ásett yvirskipaðan váðapolitik fyri gjaldføriváðar, ið greitt ásetur krøv til dagliga gjaldføri og uppgerð av gjaldføriváðum.

Eik Banki sær fylgjandi sum gjaldføriváðar:

- At útreiðslur til gjaldføriváðir ókjast munandi
- At manglandi fígging forðar Eik Banka í at varðveita góðkenda handilsmyndilin

- At Eik Banki ikki lýkur sínar gjaldsskyldur grundað á manglandi fígging

Gjaldsførispolitikkurin hjá Eik Banka er at hava eitt gjaldføri, sum er í minsta lagi helvtina størri enn lógarásetta minstakravið. Við ársenda 2013 hevði bankin ein gjaldførisvirdekning uppá góðar 2,2 ferðir lógarásetta minstakravið.

7.1.1 Fráboðanir og arbeiðsbýti

Gjaldsførispolitikkurin ásetur ábyrgdarbýtið viðvíkjandi váðatøku, eftirliti og fráboðan til stjórn og nevnd.

Nevnd og stjórn fáa mánaðarliga uppgerð yvir gjaldførissstöðu bankans frá Fíggjardeildini. Uppgerðin tekur støði í §152 í "Lov om finansiel virksomhed", sum ásetur, at samlaða gjaldførið í minsta lagi skal svara til 10% av skuldar- og garantiskuldum bankans og í minsta lagi 15% av samlaðu skuld bankans, sum hevur styttri enn ein mánaða uppsagnarfreist. Harumframt inniheldur mánaðarrapportin eina uppgerð yvir gjaldføriváðan. Hetta verður gjørt við eini 12 mánaðar framskriving av gjaldførinum undir vanligum marknaðarumstöðum og einari 12 mánaðar framskriving av gjaldførinum undir strongdum marknaðarumstöðum.

7.1.2 Ábyrgd og eftirlit

Eik Markets hevur vegna stjórn dagligu ábyrgdina av gjaldførinum. Eisini hevur Eik Markets dagliga eftirlitið við gjaldførinum og gjaldførisframskriving. Hetta verður gjørt við grundarlagi í kendum framtíðar útgangandi og inngangandi gjaldsstreymum.

Fíggjardeild bankans hevur ábyrgdina av dagligari og mánaðarligari gjaldførisrapportering og hevur í tí sambandinum eftirlit við, at bankin hevur nøktandi gjaldføri.

8 Rakstrarváði

Niðanfyri verður rakstrarváðin lýstur, herundir málsetningur, politikkur og veruligar rakstrarváða-eksponeringar.

8.1 Málsetningur og politikkur

Rakstrarváði kann lýsast sum váðin sum stendst av óskynsemi og manglandi innanhýsis mannagongdum, menniskjaligum mistøkum, skipanarvillum og uttanifrá komandi hendingum.

Nevndin ásetur yvirskipaðan váðapolitik fyri rakstrarváðan, tekur støðu til meginreglur og hvussu stýring og uppfylging av váðunum skal skipast.

Eik Banki sær fylgjandi sum móguligar rakstrarváðar. Fíggjarligur missur:

- orsakað av kreditt-, gjaldføris-, fonds-, marknaðar- og fastognar váðum.
- í sambandi við ráðgeving av privatkundum, vinnulívskundum og almennum stovnum
- grundað á rakstrarváðar í stabsfunktið og leiðslu
- grundað á manuellar mannagongdir, leiðreglur og ella góðsku av hesum
- grundað á manglandi innanhýsis kontrollar
- grundað á manglandi samanrenning, stabilitet og nýtaleika í kt-skipanum
- grundað á rakstrarváðar av uttanhýsis hýstum tænastrum
- grundað á manglandi trygging
- grundað á manglandi starvsfólkaferleikar í mun til margfeldi av uppgávuni
- grundað á manglandi fysiska trygd

Øktur váði kann eisini standast av nýggjum tænastrum, produktum eins og ávirkan av uttanhýsis faktorum.

8.1.1 Fráboðanir og arbeiðsbýti

Rakstrarpolitikkurin ásetur framferðarhátt, skráseting og fráboðanarskyldu. Starvsfólk hava ábyrgd av at boða viðkomandi leiðara og Risk Management frá øllum váðahendingum. Risk Management skrásetur hendingar og kunnar stjórn um hesar kvartárliga.

Risk Management hevur eisini til uppgávu at ráðgeva innanhýsis og kunna um váðar, fyri hervið at minka um váðan umframt at tryggja, at lógarkrøv verða fylgd.

8.2 Veruligir rakstrarváðar

Tað slepst ikki undan rakstrarváðum, men rakstrarváðar kunnu avmarkast. Tað verður regluliga eftirkannað, um váðar, sum kunnu hava neiliga ávirkan á Eik Banka, taka seg upp. Arbeitt verður stóðugt við at menna og styrkja váðastýringina í bankanum, t.d. við at styrkja og endurskoða mannagongdir og eftirlit, at tryggja skjalfesting, stýra broytingum og skráseta, fráboðað og eftirmeta váðar.

Kt-skipanir eru hýstar á SDC. Ein árlig váðagreining verður framd av øllum kt-skipanum fyri at lýsa, hvørja handilsliga ávirkan váðin hevur á Eik Banka. Hetta verður greinað samsvarandi BIR, Business Impact Assessment hjá ISF, International Security Forum. Váðagreining er seinast framd í januar 2014.

Solvenskravið til uppgjörda rakstrarváðan er 47,5 mio. kr., sum eisini verður tilkið við í individuella solvenstørvini.